

70'erne. Hun arbejder 28 timer om ugen og kunne sagtens få fuldtidsjob. Men det vil hun ikke have. Hun vil hellere have mere fritid og hæve pengene hos mig«.

»Vi er de eneste i landet, der er dømt på livstid. Ikke engang mordere eller de værste kriminelle bliver idømt tidsbestemte straffe. Vi vil blive holdt ufrie og stavnsbundne resten af den tid, vi lever,« siger Arnold Just.

»Hvis min ekskone bliver arbejdsløs eller syg, er det mig og ikke staten, der skal træde ind som forsøger. Hun er en tikkende bombe under min økonomi. Jeg vil aldrig nogen sinde kunne planlægge eller disponere frit over mine egne penge, fordi jeg skal fungere som arbejdsløshedskasse og sygesikring for hende«.

»Som tjenestemand kunne jeg enten pakke eller flytte med. Efter så mange år i et så snævert speciale som mit ville jeg næppe kunne finde arbejde andet sted og følte mig derfor nødsaget til at flytte. Men min kone ville ikke med. Jeg tilbød at rejse frem og tilbage mellem København og Viborg hver weekend, men hun ville skilles. Dengang syntes jeg, at skilsmissen var slem nok. Jeg havde ikke drømt om det uværdige økonomiske efterspil, der ville komme«.

Da Arnold Just er tjenestemand, har hans ekskone ifølge lov fra 1941 ret til enkepension efter ham. Men den kan hun kun tilkendes, hvis han bliver sat til at betale tidsbestemt hustrubidrag.

Derfor råder statsamterne, der fastsætter bidragenes størrelse, kvinderne til ikke at indgå frivilligt forlig med deres tidligere mænd om et moderat månedligt beløb. Arnold Just siger: »Det stiller tjenestemænd i en håbløs situation ved skilsmisse. Min ekskone må hellere end gerne få min pension, hvis jeg dør før hende. Jeg er ikke ude på at gøre livet surt for hende. Men jeg vil have lov til at blive rigtigt skilt og forme mit eget liv. Jeg synes for eksempel ikke, at jeg kan tilbyde en eventuel ny kone, at hun hele tiden skal behandles ringere end ekskonen. Det er en urimelig belastning for et nyt forhold«.

Arnold Just har også forsøgt at slippe for det månedlige bidrag ved at bevise, at hans kone kunne få et fuldtidsjob, og at hun altså derfor ikke udnytter sin erhvervsevne fuldt ud. Men det gør hun. Det har han Justitsministeriets Familiedirektorats ord for. Efter en vurdering af sagen skriver de, at ekskonen »navnlig under hensyn til hendes alder og tilknytning til arbejdsmarkedet udnytter sin erhvervsevne i fornødent omfang«.

»Justitsministeren mener altså, at en 58-årig kvinde kun kan arbejde 28 timer om ugen. Men hvad med min alder?«, spørger Arnold Just.

»Justitsministerens holdning – at midaldrende kvinder kun kan tåle at arbejde 28 timer om ugen – er en hån mod alle de kvinder, der arbejder for at få ligestilling mellem mænd og kvinder«.

Hele pensionsspørgsmålet har kun aktualitet i forbindelse med tidsbestemt bidragspligt. Hvis en bidragyder er pålagt tidsbestemt bidragspligt og samtidig er tjenestemand, har ægtefællen krav på pension efter bidragyderens død, uanset om bidragyderen har giftet sig igen og måske endda har været gift længere med ægtefælle nr. 2. Det er naturligvis ikke rimeligt for den nye ægtefælle, ligesom det ikke er rimeligt, at bidragyder er stavnsbundet resten af sit liv og fortsat efter sin død.

ad 2)

Som det er fremgået af de ovennævnte eksempler, er der ikke ligestilling mellem mænd og kvinder, hvilket er urimeligt, idet der bør fokuseres på økonomiske betingelser og vilkår frem for på parternes køn.

Det kan ikke udelukkes, at det tidligere var berettiget og nødvendigt at favorisere kvinderne efter lange ægteskaber, men det er det ikke længere.

ad 3)

Som det ligeledes fremgår af ovenstående, sker der ikke en ens beregning af bidragydernes muligheder og bidragsmodtagers behov. Ved beregningen af bidragydernes muligheder tages alle indtægter med, og de skattefrie indtægter omregnes til bruttoindkomster, hvilket ikke gælder for bidragsmodtagers vedkommende.

Derivt bidragydere erhvervsvirksomhed i selskabsform, går Civilretsdirektoratet til yderligere angreb på bidragyderen, idet det her ikke er nok at medtage, hvad bidragyder får udbetalt i løn m.v. Der bliver også taget fat i, hvad selskabet har indtjent. I de tilfælde, hvor bidragyder har bestemmende indflydelse i selskabet, er det stort set ligegyldigt, hvad han modtager i løn m.v., idet det er selskabets indtjening, der sættes lig med hans betalingssevne – han kan jo bare realisere selskabets kapital (maskiner, bygninger osv.). Ekshustruen har i øvrigt allerede fået halvdelen af værdien af kapitalgoderne ved skilsmissen – bodelingen. Jf. Skarrildhusrapporten 1991.